

Juridisk hjälp för utsatta kvinnor

■ När Tetinhas son kidnappades av sin farmor i Angolas huvudstad Luanda, vände hon sig till det rättscentrum som drivs av kvinnoorganisationen OMA.

– **MIN MAN DOG NÄR VÅR SON ICO** var sex månader gammal. Jag sökte då upp min svärmor i Huambo för att be om hjälp men hon ville inte ha med oss att göra. Åtta år senare dök hon plötsligt upp här i Luanda och hävdade att hon hade lovat sin döde son att ta hand om sitt första barnbarn. Hon pratade om hur dåligt jag tar hand om Ico, att jag inte har pengar och att det inte är bra för ett barn att växa upp så och att ha en mamma som bara är hemhjälp, berättar Teresa da Graça Henriquis Magalhães.

– Dessutom hotade hon med att göra rätts sak av fallet och jag vet att jag skulle ha förlorat eftersom jag inte har råd med en rättsprocess. Men när jag, trots alla hot och övertalningskampanjer, ändå inte accepterade bytte hon taktik. En dag var Ico borta, hon hade helt enkelt hämtat honom från kyrkans barn-timme och rest med honom till Huambo.

Tetinha vände sig till den angolanska kvinnoorganisationen *Organização Mulher Angolana*. OMA, som är regeringspartiet MPLA:s kvinnoorganisation, men verkar som en fristående NGO. OMA driver juridiska rådgivningscenter där kvinnor utsatta för våld kan få hjälp men där även män och kvinnor kan få allmän rådgivning och stöd i frågor kring t ex familjeplanering.

OMA BETRAKTADE TETINHAS FALL som allvarligt. Först gjordes en polisanmälan i Luanda, sedan kontaktades OMA i Huambo som kunde bekräfta att Ico verkligen var där tillsammans med sin farmor. Därefter gjorde OMA en anmälan hos den lokala polisen. Kvinnan gick till slut med på att återlämna barnet och OMA ombesörjde inköp av biljett och återresa till Luanda

där Tetinha, efter ungefär två veckors separation, kunde hämta Ico på flygplatsen. Polisen ville fortsätta driva process mot kvinnan och nu ligger ärendet i deras händer.

Allt var lugnt i ungefär två månader innan Ico, som börjat återanpassa sig till sin vardagliga rytm plötsligt började bete sig oroligt, bråka med andra barn och sin mamma och ställa orimliga krav. Tetinha gick till familjeministeriet som erbjuder gratis konsultationer.

Där träffade de en psykolog som lyckades få Ico att berätta att han blivit uppsökt av en ung kille som han träffat nästan varje dag i två veckor och som Tetinha uttrycker det "satt en massa idéer i huvudet på honom."

– Det var min svärmor som anställt honom för att skapa konflikt mellan oss så att det skulle se ut som att jag inte klarade av att uppfostra min egen son. Därför skulle han vilja åka till henne i Huambo. Jag konfronterade mannen som under hot om polisanmälan, berättade att han var kontrakterad av svärmorden i Huambo.

OMA HAR INGEN STATISTIK men säger att det blir allt vanligare att barn rövas bort, i vissa fall för traficking. I de fall man vet vart barnet tagit vägen är det för de allra flesta angolaner svårt att driva en rättslig process för, som Tetinha säger, krävs det en viss nivå av utbildning, pengar och kanske också kontakter inom polis och rättsväsende för att komma någon vart. OMA:s närvaro i processen ger en viss tyngd och får hjulen att snurra som de ska.

ANNA JOHANSEN
Luanda